

مشیت جلیلمہ اسلامیہ نمک جریدہ رسیہ سید

جادی الاولیٰ ۱۳۳۴ [*]

عدد: ۲۳

آیدہ بر نشر اول نور

اوپنچی سنہ

اوقاف محکمه سندن ۱۸ محرم سنه ۱۲۳۳ تاریخیه اعطا اولنان اعلام شرعی حقنده
اعلام مذکورک خلاصه مالی ذکری آتی وقفه قائم مقام متولی تعیین و خصوصتی رأی
اولنان اوقاف وکیلرندن محمد منیر افندی مجلس شرعده نافعہ نظارتی حقوق مشاوره
وکیلی اوخانس افندی مواجهه سنده اسکدارشیلہ شوسه سنی انشا ایدہ جک شرکته نظارت
مشار الیہا بینده منعقد مقاولہ ده حکومتجه ارأه اولنه جق محللرده شرکتک طاش اخراجی
حق بالتصریح انشاآت مذکورہ شرکته احالہ اولمش واولوجهلہ مذکور شوسه نک
انشاسنده عتیق والدہ سلطان اوقافندن اولان علم طاغندن اون بشیک چکی طاشی اخراجی
واستہلاک ایدلمش اولغله بدلی اولان بہر چکیسی التمش پارہ دن جمعاً یکرمی ایکی بیسک
بشیوز غروشک نظارت مشار الیہادن تحصیلنی دعوی ومدعی علیہ وکیل مزبور دخی
دعوی واقعہ نک تفریق وظائف حقندہ کی نظامنامہ موجبجه رؤیتی محکمہ نظامیہ
عائد اولدیغنی درمیان ایلہ اولبایدہ جریان ایدن محاکمہ نتیجه سنده دعوی مذکورہ نک
محکمہ اوقافده رؤیتہ وکیل مزبورک عدم رضا و موافقتہ وسایق دعویہ نظراً مدعی وکیل
مومی الیہک محکمہ نظامیہ مراجعتلہ اقامہ دعواہ مختار بولندیغنی کندوسنہ تفہیم اولندیغنی
ناطق ومضمون اعلام تعیین مرجعدن عبارت اولغله دیو فتواخانہ عالیدن بالایہ محررایسہ ده
دعوی مذکورہ تصرف حقندہ اولمایوب صورت دعویہ نظراً عین وقفک مستہلاک
اولان جزئہ دائرہ وبو جہتلہ رقبہ وقفہ متدائر اولدیغندن رؤیتی محکمہ شرعیہ عائد
وبناء علیہ محتویات لایحه محتاج تدقیق اولغله اجرای محاکمہ ضمنتہ اوراق تمیزہ محکمہ
مذکورہ قاضیلکنہ مظروفاً ارسال قلندی .

ایضا ختامہ

ایتام نظامنامہ سی ذیلک صور تطبیقیہ سی حقندہ استیذان حاوی اولہرق برغہ قاضیلکندن مورد ۱ شباط
سنہ ۱۲۳۱ تاریخی و ایکی یوز اوتوز درت نومرولی تحریرات ایلہ علی ایتام مدیرتک ملفوف مذکرہ سی اوزرینہ تنظیم
قلنان ایضا ختامہ در .

۱ — ذیل نظامک ایکنجی مادہ سی ایتام ادانات صندوق نامنہ اداہ ایدیلن
مبالغدن حصولہ کلن ربحک توزیعنہ متدائر اولوب آنجق درسعادتہ یوزده طقوز
حسابیلہ الزام ربج اولندیغنی حالہ طشرہ لرجہ بعض محللرده یوزده طقوز و بعض محللرده
یوزده اون ایکی حسابیلہ ربج الزام ایدلمکده اولسنہ وآتیا احوال اقتصادیہ نک کشایشیلہ

یوزده طقوز حسابيله دخی الزام اولنه جق ربح ايله پاره استدانه سنه طالب بولمیه رق ربحك دها دون بدرجه یه تنزیلنه مجبوریت کوريله بيلمسی احتمالی موجود بولمسنه بناءً بوحال نظر دفته آله رق نظامنامه یه توزیعات خصوصنده ثابت بر مندار وضع ایدلامش ومع هذا یوزده طقوز حسابيله الزام ربح اولنان محللرده ایتامه یوزده یدی بچق واون ایکی حسابيله الزام ربح اولنان محللرده اون بچق حصه ربح توزیع ایديله جکی بدیهی بولمشددر . بناءً علیه بر سته ظرفنده ایتام ادانات صندوقی نامه وقوعبولان اداناتدن تحصیل اولنان نمادن [تودیعات قبولنه مآذونیت ویرلمدیکی کبی ایتام صندوقری بلا مآذونیت مؤسسات مالیه دن استدانیه مآذون اولمدقاری جهته ایکنجی ماده ده کی تودیعات و دیوناته عائد نمالر شمديك طشرده موجود اوله میه جغندن بو فقره نك بالطبع طشرده تطیقنه احتیاج یوقدر] ایتامه توزیع اولنه جق مقدارك حد اعظمیسی اداناتی یوزده طقوز حسابيله اجرا ایدن محللرده یوزده یدی بچق و یوزده اون ایکی حسابيله اجرا ایدن محللرده یوزده اون بچقدر .

۲ — تعلیمات حسابیه نك ورودینه قدر یاپيله جق معامله یی تعریف ایدن تعلیماتك طقوزنجی ماده سنك سبب تحریری ده ادانات مشترکه نماسنك هانکی تاریخندن اعتباراً ایتامه توزیع اولنه جغنی و ربحك مواد مذيله موجبنجه توزیعنده صورت قیدنی کوسترمك مقصدینه مستنددر چونکه نظامنامه ذیلنك نشرندن اول بانقه یه وقوعبولان تودیعات مقابلنده آلنان نمالرك ده ادانات مشترکه نماسندن فرقی اولمادیغندن توزیعات، نظامنامه نك نشرندن صکره کی نمالره حصر اولنمیوب ادانات صندوقی نامه یاپيله جق ادانه لردن حصوله کلن نمالرك ده بانقه دن آله جق نما ايله مزج ایديله رك تمامنك سته نهایتنده بانقه یه تودیعات اجرا سته باشلانیدیغنی تاریخندن اعتباراً سرماییه سی ادانات مشترکه یه قاریشمش اولان ایتامه حد اعظمی یی کچمامك شرطيله توزیعی ایجاب ایده جکنی و مبدئك ده بانقه یه تودیعاته باشلانیدیغنی تاریخ اولدیغنی تبلیغ و ایضاحه لزوم کورلمشددر .

۳ — (ادانات دفتری) نك نمونه سی تعلیماتك صوکنده مندرج اولوب اسکی ضبط دفترینك شکل معدلندن عبارتدر اقراضات مشترکه دفتری ایسه اولجه قوللانیلان اقراضات دفترندن عبارت اولوب یالکزهانکی یتیمك مالندن اقراض اولندیغنی کوستره جك ستونه یتیم اسمی یرینه (ایتام ادانات صندوقی) عبارمسنك درجی صورتيله مشترك

اداناته مخصوص اولدیغی کوسترمک کافیدر. کرچه مرکزجه اسکی دفترده بعض تعدیلات یاپیلمش ایسنده اولکی نمونه وجهله دفتر موجود ایسه آنک ده یالکز بر ستونی بروججه تعریف املا اولمق شرطیله ادانات مشترکده قوللانسی قابلدر. مع مافیة یکی نمونه وجهله ده محمود بک مطبعه سنده طبع اولمش دفترلر موجود اولدیغندن لزومی نالنده اورادن جلب اولمسی ممکندر. ادانات مشترک اساس دفترینه کلنجه بود دفترده قیودک احتیاج حاضره موافق صورتله تنسیقه قدر ادانات مشترک معامله سنی مضبوط بر صورتده قید ایتک ایچون قبول ایدلمش بر شکل اولوب اولجه قوللانیلان ایتم اسناس دفترلرندن بر جلدینک و یا معامله مساعد ایسه الده قوللانیلان دفتردن بر قسیم صحیفه لرینک ادانات مشترک معاملاتنه تخصیص و بالاسنده کی یتیم اسمی محلنه ساده جه (ادانات مشترک) یازیلهرق صرفیات طرفده کی ادانات ستوننه متسلسلاً اداناتی و تخصیلات بیستوننه بو اداناتدن وقوعبولان تخصیلاتی و صرفیات طرفک مصرف ستوننه ادانات مشترک نمانسندن ایتمه توزیع و یا مأمورینه اکرامیه اولهرق اعطا و احتیاط سرمانیه سنه نقل اولنان مقداری قید ایتک تأمین مقصده کافیدر بناء علیه بود دفترلر ایچون نمونه کوندرمکه لزوم یوقدر.

۲ — ایتمه توزیع اولنه حق حصه ربحک صورت حسابی بروججه زیر توضیح اولنور اسناس دفترنده بالعموم ایتم حساباتک زراعت بانکه سنه ایچه تودیعنه تصادف ایدن تاریخه قدر اولان ایراد و مصرفی یکون ایدیلوب ملاحظات خانه سنده ایرادندن مصرفی چیقارلقدن صکره باقیسی یازیلهر قدر. بومبلغ اوکون زراعت بانکه سنه ویریلان مبالغ میانشده اویتیمک قاج غروشی اولدیغی کوستره جکدر. ایشته بومبلغ اوتاریخندن سنه نک نهایته قدر قاج کون واریسه او قدر کون ایله ضرب اولنوب حاصل ضربی ملاحظات خانه سنده خداسنه یازلملیدر بوندن صکره کلن پاره لرده صره ایله ورودی تاریخندن سنه نهایته قدر کچن کون عددیله ضرب اولنوب حاصل ضرب بوندن اولکی حاصل ضربک الته وضع اولنور و بوضورتله سنه نهایته قدر کلن پاره لک جمله می سنه نهایته قدر کچن کون عددی ایله ضرب اولنه رق حاصل ضربلر یکون ایدیلور کذلک بویتم حسابک حصول طرفده ده زراعت بانکه سنه تودیعاته باشلانیدینی تاریخندن اعتباراً هر نه صورتله اولورسه اولسون مصرف قید اولنان هر مبلغ تاریخ قیدلرندن سنه نهایته قدر کچن کون

ایله ضرب اولوب حاصل ضربلر ملاحظات خانه سنده صره ایله آلت آلت یازیلهرق
 یکون ایدیله جک وبویکون ایراد طرفک ملاحظات خانه سنده کی حاصل ضربلر یکونندن
 تنزیل ایدیله جکدر . ایشته هریتیمک حسابنده بوضورتله حاصل ضربلر طویلانیلوب
 صاغ طرفک حاصل ضربندن صول طرفک حاصل ضربی چیققدن صوکره آرتان مقدار
 بر جدول اوزرنده صره ایله یازیلوب یکون ایدیله جک واوراده اادات یوزده طقوز
 حسابیله ایسه ایثامه توزیع ایدیله جک حصه ربجک حداظمینی یوزده یدی بچق اوله جغندن
 بو حاصل ضربلرک یوزده یدی بچق حسابیله نماسی قاچ غروش اولدیغنی بولمق ایچون
 بو یکون (۴۸۰۰) رفته تقسیم ایدیله جکدر نتیجه تقسیمده چیقان مقدار بالعموم ایثامک
 اادات مشترکبه قاریشان سرمایهنک یوزده یدی بچق حسابیله نماسی اولوب او سنه
 ظرفده بانقه دن آلان نما ایله سائر اادات مشترک نماسندن وقوع بولان تحصیلاتک یکونی ده
 مذکور تقسیم نتیجه سنده چیقان مقداره مساوی ویا اندن فضله ایسه او سنه استیقا اولنان
 نماتک ایثامه یوزده یدی بچق حسابیله ربج توزیعنه مساعد اولدیغنی اکلاشیله جغندن جدول
 مفردات وجهله نقل اولنان حاصل ضرب یکونلرینک هریتیمه عائد مقداری آیری آیری
 (۴۸۰۰) رفته تقسیم ایدیلهرک اونمادن هریتیمه عائد مقدار بولنه جق وبونک یکونی بالطبع
 اولجه یکون حسابیله چیقان مقداره مساوی اوله جقدر . ایشته بوضورتله هریتیمک تحقق
 ایدن حصه سی اساس دفترنده کی حسابلرینک نما ستوننه ایراد، اادات مشترک اساس دفترنده
 مصرف ستوننه تأدیات قید اولنه جق وحاصل اولان نمادن فضله سی وارایسه بر موجب نظام
 اکرامیه واحتیاط آچه سنه نقل اولنه جقدر تودیعات مذکوره یومیه دفترنده ایراد طرفده
 نما ستوننه ومصرف ستوننده نفقه ومصارف ضروریه ستوننه یازلمق صورتیله کوستریله جکدر
 کرچه حین تحصیلنده یومیه یازلمش اولان بر پاره نک تکرار ایراد مصرف صورتیله
 یومیه کچیرلمسی مکرر کی کوریلورسده برنجی ایراد، اادات مشترک نماسی اولهرق
 ایکنجی ایراد ایسه یتیملره عائد اولهرق یازیله جنی جهتله هر ایکینسک ماهیتلری بشقه اولدیغندن
 حقیقتده مکرر دکلدر .

بونی برده مثال ایله کوستره لم : مثلا دائره کزجه زراعت بانقه سنه تودیعات اجرا سنه
 ۱ تموز ۱۳۳۱ تاریخده باشلانیش اولسه وادات مشترکده یوزده طقوز فائضله اجرا
 ایدلمش بولنسه اساس دفترنده نما شو صورتله حساب اولمایدیر :

» نمونہ دہ دفترک برنجی قسمی نام

اساس دفترینک تحصیلات قسمی

ملاحظات	معاملات	تاریخی	مبلغ	ادانات	ادانات	نکات	یکون
			غروش	غروش	غروش	غروش	غروش
۳۳۰ سمسقندن دوراولنان		۱ مارت ۳۳۱	۲۵۰	۳۰۰۰	۸۰۰۰	۲۰۰۰	۱۳۲۵۰
	احمد افندی	۸ " منہ ۳۵			۲۰۰		۲۰۰
	حسین افندی	۱۲ مایس " ۳۸		۵۰	۱۰۰		۱۵۰
بیانی							
۱۳۸۰۰ ایراد طرفندہ کی	"	۲۱ حزران " ۴۳			۱۰۰		۱۰۰
۱۱۰۰۰ مصری طرفندہ کی	جیل اغادن	۳۰ " " ۵۲	۱۰۰				۱۰۰
یکونی							
۶۷۲۰۰۰ = ۲۴۰ × ۲۸۰۰	یکون		۳۵۰	۳۰۵۰	۸۴۰۰	۲۰۰۰	۱۳۸۰۰
۲۲۵۰۰۰ = ۲۲۵ × ۱۰۰۰	احمد افندی	۱۵ تموز " ۷۷			۱۰۰۰		۱۰۰۰
۱۰۱۰۰۰ = ۲۰۲ × ۵۰۰	حسین "	۸ اغستوس " ۹۱		۲۵۰	۲۵۰		۵۰۰
۸۶۰۰۰ = ۱۷۲ × ۵۰۰	"	۸ ایلول " ۱۰۵		۵۰۰			۵۰۰
۲۲۵۰۰ = ۹۰ × ۲۵۰	حسن اغادن	۳۰ تشرین ثانی " ۱۴۱	۲۵۰				۲۵۰
۷۲۵۰ = ۲۹ × ۲۵۰	"	۱ شباط " ۱۷۰	۲۵۰				۲۵۰
۱۰۰ = ۱ × ۱۰۰	مصطفی افندی	۲۹ شباط " ۲۱۵		۲۵	۷۵		۱۰۰
۱ ۱۱۳ ۸۵۰	یکون		۸۵۰	۳۸۲۵	۹۷۲۵	۲۰۰۰	۱۶۴۰۰
۱۹۷ ۲۰۰							
(۳) ۹۱۶ ۶۵۰		۲۹ شباط "		۱۹۰ ۳۸			۱۹۰ ۳۸
۱۳۳۱ سنہ سی ادانات							
مشترکہ نماسندن حصہ سی							
۷,۵۰ %							
		یکون	۸۵۰	۴۰۱۵ ۳۸	۹۷۲۵	۲۰۰۰	۱۶۵۹۰ ۳۸

لزو مننه مېنې کوسټر لمانشدر»

اساس دفترينک تادييات قسمي

ملاحظات	معاملات	تاريخي	د. ب. ب. غروش	د. ب. ب. غروش	د. ب. ب. غروش	ادانايه	ن. ب. ب. غروش
۳۳۰ سنه سندن دور اولنان		۱ مارت ۳۳۱			۵۰۰	۱۰۰۰۰	۱۰۰۰۰
	حسين افندي به	۲ نيسان منه			۳۰۰		۳۰۰
	" "	۵ ميس "			۲۰۰		۲۰۰
	يكون				۱۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۱۰۰۰
$۴۷۶۰۰ = ۲۳۸ \times ۲۰۰$	حسين افندي به	۲ تموز "			۲۰۰		۲۰۰
$۵۱۶۰۰ = ۱۷۲ \times ۳۰۰$	" "	۸ ايلول "			۳۰۰		۳۰۰
$۷۰۵۰۰ = ۱۴۱ \times ۵۰۰$	مکتب مصارفی حسين افندي به	۹ تشرين اول "		۵۰۰			۵۰۰
$۲۷۵۰۰ = ۵۵ \times ۵۰۰$	" "	۵ کانون ثاني "			۵۰۰		۵۰۰
۱۹۷۲۰۰	يكون			۵۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰۰	۱۲۵۰۰
نقداً موجود اولوب ۱۳۳۲ سنه سنه دور اولنان			۴۰۹۰	۳۸			۴۹۳۰ ۳۸
		يكون	۴۰۹۰	۳۸	۵۰۰	۲۰۰۰	۱۶۶۹۰ ۳۸

(۳) باقيسي اولوب جدولہ درجی لازم کلان

بقیه یگونلر جدولده طویلانیلوب موجود نمانک یوزده یدی بچق اعطاسنه متحمل اولدینی آکلاشایدن صوکره بو یتیم ایچون آل کاغندنه یاییله جق عملیات :

$$\begin{array}{r}
 ۱۱۳۸۵۰ \\
 \underline{۱۹۷۲۰۰} \\
 ۹۱۶۶۵۰ \\
 \underline{۴۸۰} \\
 ۹۱۶۲۷۰ \\
 \underline{۴۳۲۰۰} \\
 ۴۷۳۰۷۰ \\
 \underline{۴۳۲۰۰} \\
 ۴۰۹۸۷۰ \\
 \underline{۳۳۰۰} \\
 ۳۷۶۸۷۰ \\
 \underline{۲۸۸۰۰} \\
 ۴۰۸۰۷۰
 \end{array}$$

بو تقدیرده بو یتیم یوزده یدی بچق حسابیله نماندن حصه سی یوز طقسان غروش اوتوزسکیز پاره ایدرکه بونک بروجه بالا حسابنه علاوه سی لازم کلیر .

جدولده کی یگونک (۴۸۰۰) عددینه تقسیمندن چیقان مقدار اوسنه اداانات مشترکه نمانسندن تحصیل اولنان مبالغدن فضله ایسه احوالده اوسنه یوزیدی بچق نما تأمین ایدیله مدیکی آکلاشیله جغندن اوصورتده موجود نمانک یوزده قاچ اعطاسنه متحمل اولدینی بولمق ایچون اداانات مشترکه نما تحصیلاتی یگوننی ایله (۳۶۰۰۰) رقمی ضرب و حاصل ضربی جدولده کی حاصل ضربلر یگوننه تقسیم ایدرز . چیقان مقدار یوزده قاچ غروش حسابیله نما ویریله جگنی کوستره جکندن بوندن صکره اوچیقه جق نما جزئی ایله جدولده کی هر یتیمه عاٹد حاصل ضرب بقیه می ضرب و (۳۶۰۰۰) عددینه تقسیم ایدیله رک متحمل اولدینی درجه ده ویرلمسی لازم کلان نماندن هر یتیمه عاٹد مقدار تحقق ایتدیریلر ونهایتده جمله سی یگون ایدیله رک برده حاصل ضربلرک یگوننیله عینی عملیه یاییلوب بونک ده هر یتیم نامنه

آیری آیری یا بیلان حسابلر یکوننه و نما تحصیلات مقدارینه موافق اولدینی اکلایشدن صکره یوقاریده کی تعریف وجهله یتیم حسابلرینه قید اولور انجق یوزده یدنی انجقندن نقطان نما ویرلدیکی زمان ارتق اکرامیه و احتیاط آقچیلیکی توزیعنه امکان قالماز.

مثلاً هر یتیمک اساس دفترینک ملاحظات خانه سنده کی حاصل ضربلر بقیه سندن جدوله قید اولان اعداد یکونی (۸۵۵۲۰۰۰) وادانات مشترکه نمایی تحصیلات مقداریده (۸۰۹۲) غروشدن عبارت اولسه بو (۸۵۵۲۰۰۰) رقمک (۸۰۰) رقمه تقسیمندن چیقان مقدار (۱۰۱۱۵) اولدینی جهته بونلره یوزده انجقندن نما توزیع ایتیمک ایچون نما تحصیلاتنک بومقدار اولسی لازم کلوب حالبوکه المزد انجق (۸۰۹۲) غروش اولدینندن بونک قاج غروش نما توزیعنه متحمل اولدینی بولمق ایچون (۸۰۹۲) رقمی ایل (۳۶۰۰۰) رقمی ضرب ایدر و حاصل ضربی (۸۵۵۲۰۰۰) رقمه تقسیم ایدرز و نتیجه ۶ چقارکه المزد کی نما تحصیلاتنک یوزده آلتی نما توزیعنه انجق مساعد اولدینی اکلایشدن.

ماده ۱۰ — توحید منسکوکات قانوننک طشره ایتم ادا و ملزنده صوراً تطبیقیه سنن امین
تعریفنامه دو

ماده ۱۰ — توحید منسکوکات قانوننک یدنجی ماده سنک صوک فقره سنده خزینیه عائد دیون و مطلوبات سابقه نک لیرا یوز غروش حسابیله تأدیه و تحویل اولنه جنی محور ایلده ماده مذکوره فی توضیحاً مالیه نظارتندن کوندریلان تعلیماتده، فقره مذکوره نک امانت آقچلره شامل اولدینی و بناء علیه خزینیه قانونک نشرندن اول تسلیم ایدلمش اولان امانت آقچلرک فرقک تنزیلله اوست طرفنک لیرا یوزدن تسویه اولنه جنی بیان ایدلمش و ایتم صندوقلرنده بولان ایتم و ترکه آقچلری ده خزینیه نک دیون و مطلوباتی جمله سندن اولیوب امانت حکمده بولمش اولسنه منی بولاردن متولد دیونات و مطلوباتک ده فرقک ایضاحات آتیه دائره سنده تنزیلی تقرر ایتشدن.